region västerbotten

Tjänsteskrivelse
2026-09-15

Viktor Sjödin
N/A

Region Västerbottens krigsorganisation och dess bemanning

RS 448-2026

Sammanfattning
Mot bakgrund av ett förändrat säkerhetsläge och ökade krav på civilförsvarsplanering har Region Västerbotten utrett hur regionens krigsorganisation ska bemannas (RS 1178-2021). Nuvarande inriktning bygger på allmän tjänsteplikt med krigsplacering av ett begränsat antal nyckelpersoner En central del för regionens arbete med bemanning av krigsorganisationen är en strategisk inriktning gällande krigsplacering av personal. För det har ett utredningsunderlag om krigsplacering av regionens personal tagits fram, som ligger till grund för ett förslag till nytt inriktningsbeslut om bemanning av regionens krigsorganisation. Krigsplacering bör ses som ett delsteg i arbetet med att etablera regionens krigsorganisation. Det är ett organisatoriskt och administrativt verktyg för att säkerställa tillgången till personal vid höjd beredskap, samtidigt som arbetet behöver fortsätta med bland annat kontinuitetsplanering, prioriteringsprinciper och analys av vilka kompetenser och behov som ska säkerställas.

Utredningen utgår från lagen om totalförsvarsplikt (1994:1809) och arbetsrätt vid krig samt vägledning från Myndigheten för civilt försvar och statliga utredningar. Krigsplacering av anställda bedöms främst vara ett viktigt planeringsverktyg, men utan juridisk tjänstgöringsskyldighet. En generell krigsplacering, det vill säga krigsplacering av tillsvidareanställd personal bedöms kunna stärka regionens förmåga att bemanna samhällsviktiga funktioner vid höjd beredskap, skapa tydlighet i planering och minska risken för konkurrens om personal. Samtidigt som det medför mer administration och förvaltning samt behov av kommunikationsinsatser.

Sammantaget bedöms det i nuläget vara mest strategiskt att krigsplacera all tillsvidareanställd personal. Utredningen rekommenderar att regionen fattar ett sådant beslut och regiondirektören ges i uppdrag att samordna och förvalta krigsplaceringsunderlaget.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

- personal med tillsvidareanställning krigsplaceras inom Region Västerbotten
- regiondirektören ges i uppdrag att samordna och förvalta krigsplaceringsunderlaget

Bedömda resultat och konsekvenser

Krigsplacering av regionens tillsvidareanställda personal kommer att stärka regionens förmåga att upprätthålla hälso- och sjukvård samt andra samhällsviktiga funktioner vid höjd beredskap och krig. Det bidrar till samhällets motståndskraft och försvarsvilja. När personalen redan är identifierad i krigsorganisationen kommer verksamheterna få bättre förutsättningar att ställa om och anpassa sina uppdrag. Föreslaget inriktningsbeslut kan ge medarbetare en ökad tydlighet i vad som förväntas av dem vid höjd beredskap, vilket kan stärka ansvarskänsla och mental förberedelse.

Resurser och finansiering

Beslutet kommer att innebära ett ökat behov av administration, registerhållning och IT-stöd. För att säkerställa tillgång till personalresurser inom HR-staben kommer riktade statsbidrag för arbetet med hälso- och sjukvårdens beredskap att användas.

region västerbotten

Tjänsteskrivelse
2026-09-15

Jämställdhet
I regionens och verksamheternas planering är det viktigt med tydlig kommunikation och dialog kring arbetsrättsliga förutsättningar och schemaläggning för att motverka ojämlikheter. Hälso- och sjukvården är en kvinnodominerad sektor och eventuella ojämlikheter riskerar därför att påverka kvinnor i större utsträckning.

Krigsplacering av regionens personal kan påverka barns situation indirekt genom minskad tillgänglighet till vårdnadshavare, särskilt i hushåll där en ensamstående förälder är krigsplacerad. Det blir således viktigt att skapa förutsättningar att hantera både yrkesroll och föräldraansvar, där tillgång till trygg barnomsorg är ett exempel. I kommunernas arbete med civilförsvarsplanering är säkerhetsställande av barnomsorg ett samhällsviktigt uppdrag.

Beredningsansvariga
- Andrea Kickinger, beredskapssamordnare (Säkerhetsenheten)
- Sara Bäckmark, HR-strateg (HR staben)
- Ulrika Johnsson, kommunikatör (Kommunikationsstaben)

Beslutsunderlag
Utredningsunderlag ”Region Västerbottens krigsorganisation och dess bemanning – ska region Västerbotten krigsplacera sin personal?”

Beslutet expedieras till
Säkerhetsenheten, HR staben, Kommunikationsstaben